

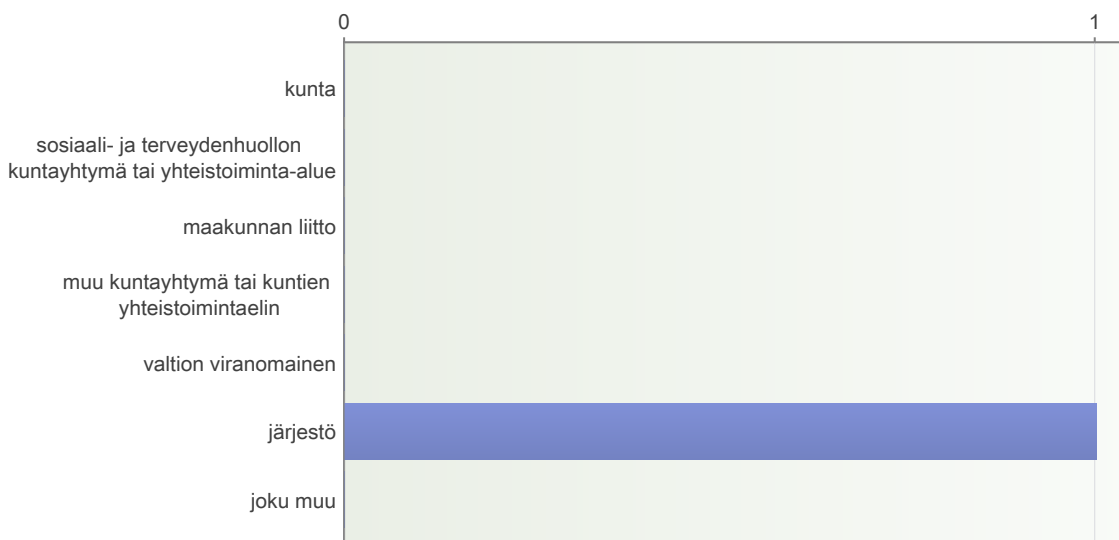
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
A-klinikkasäätiö sr	Anne Happonen	Olavi Kaukonen (olavi.kaukonen@a- klinikka.fi), 050 5286189		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Osittain edellytykset paranevat, mutta on huomattava, että nykyisinkin suurten kaupunkien välillä on huomattavia eroja palvelujen saatavuudessa. Pelkästään laajempi väestöpohja ei takaa yhdenvertaisuutta palvelujen saannissa. Terveys- ja hyvinvointierot ovat kasvaneet ja kasvavat myös eri puolilla maata: Itä- ja Pohjois-Suomessa sairastavuus ja huono-osaisuus ovat heikommalla tolalla kuin etelässä ja lännessä. Maakuntahallinto sinällään ei tasaa näitä eroja. Toisaalta aluehallinnon uudistus olisi voinut olla alusta alkaen rohkeampi: osa maakunnista jää kantokyvyltään ja väestöpohjaltaan edelleen alamittaisiksi takaamaan riittäviä hyvinvointipalveluja.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Kyllä antaa, koska säästötavoite voidaan nyt toteuttaa kehys- ja sotebudjetoinnin avulla kokonaan riippumatta aluehallinnon uudistuksesta tai sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeista tai kehityksestä.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittäväällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

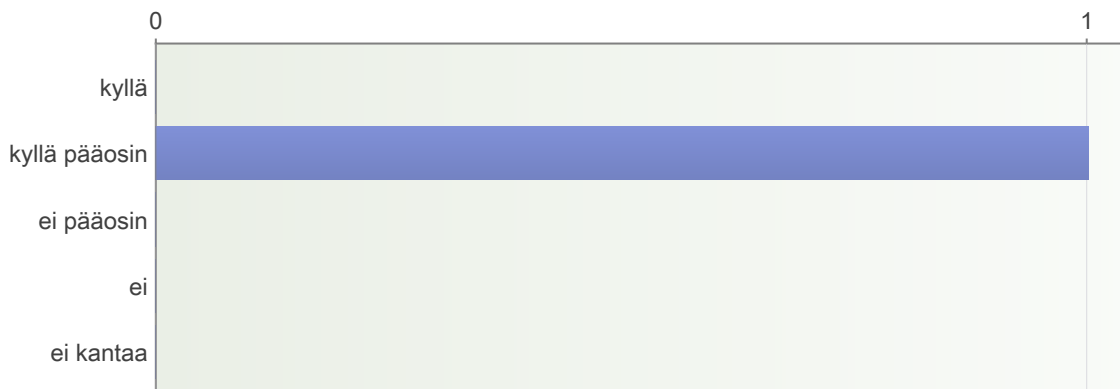
Vastaajien määrä: 1

- Kyllä edustuksellisen tai välillisen demokratian mielessä siinä vaiheessa kun maakunnissa on toimiva vaaleilla valittu edustajisto, joka hyväksyy maakunnan palvelustrategian ja -lupauksen. Kansalaisten kannalta olisi ollut kuitenkin parempi, jos a) substanssilainsäädäntöä ja kansalaisten sosiaalisia oikeuksia olisi samalla vahvistettu maakuntaa velvoittavampaan suuntaan ja b) palvelulupaukset olisivat ainakin jossakin määrin myös juridisesti sitovia. Nyt rakennettu maakuntavetoinen sosiaalivaltiomalli ei ole tilivelvollinen kansalaisille.

- Maakunnalle säilytetty kaksoisrooli (lakia valvova viranomainen / palvelujen järjestäjä) saattaa olla ongelmallinen oikeusvaltioperiaatteen tai viranomaistehtävien luotettavuuden kannalta. Esitetyssä muodossa maakunta, joka on vastuussa palvelujen järjestämisestä, valvoo maakunnan asukkaiden sosiaalisten oikeuksien toteutumista näissä järjestämissään palveluissa.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

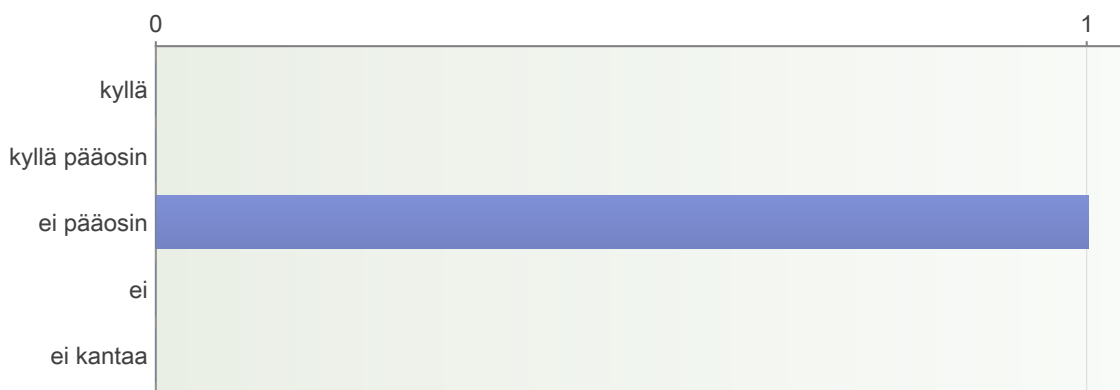
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- o Kansalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet (23 §) tai aloiteoikeus (24 – 25 §) voivat käytännössä jäädä hyvin kosmeettisiksi kuulemistilaisuuksien järjestämiseksi. Kansalaisten kielelliset oikeudet voivat heiketä, vaikka vähemmistökielille olisi perustettu ”vaikuttamistoimielin” (27 §), koska vaikuttaminen olisi käytännössä ja enintään mielipiteen ilmaisua. o Esityksessä on erikseen mainittu vanhusten, vammaisten ja nuorten neuvostot. Olisi paikallaan, että esimerkiksi päihde- ja mielenterveyskysymyksiin ja vastaaviin laaja-alaisiin ongelmiin olisi määritelty vastaava velvoite ja rakenne. o Aloiteoikeus myös järjestöille ja säätiöille maakunnan toimivaltaan kuuluvissa kysymyksissä on hyvin kannatettava.

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

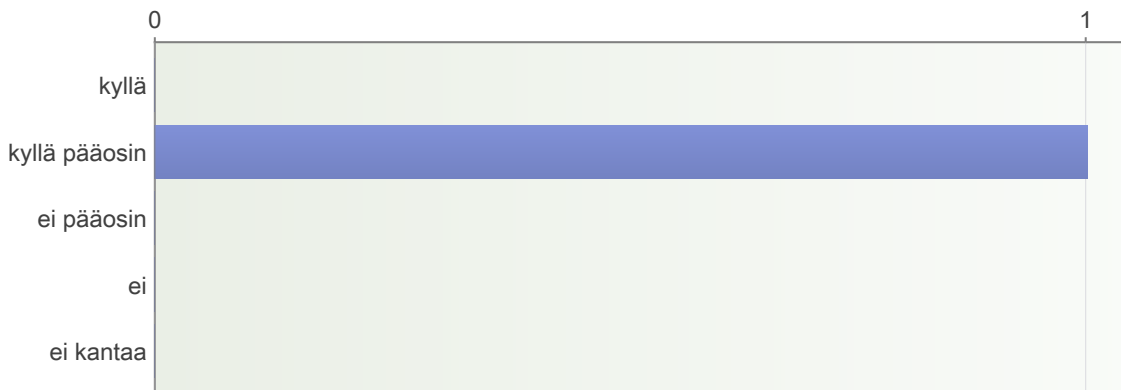
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

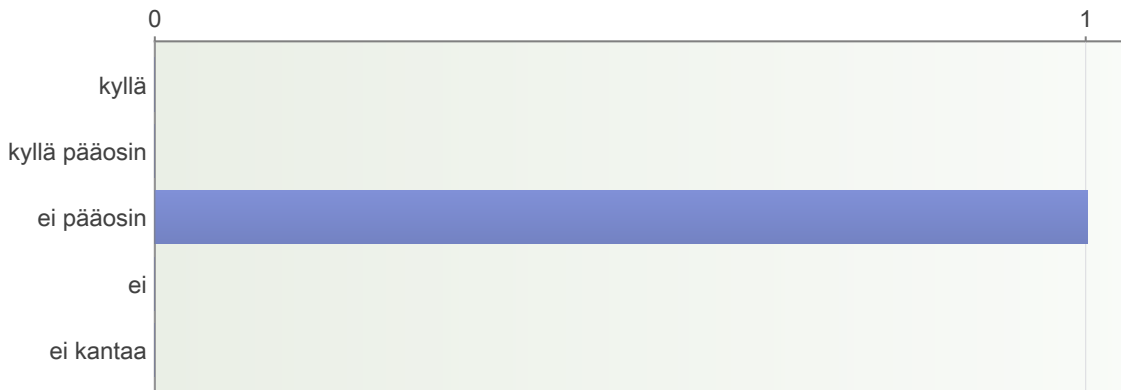
- Talouden ohjaus perustuu enimmäkseen nykyiseen VOS-lainsäädäntöön. Olisi kokonaisuuden kannalta parasta, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen tarkoitettu HYTE-kerroin olisi käytössä jo uudistuksen alusta. Esiteyksen mukaan sitä sovellettaisiin vuodesta 2022. Kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen uhkaa kuitenkin vähentyä ensitsestään, tai muuttua sisällöltään yleiseksi kaavasuunnitteluksi, koska kuntiin ei ole mahdollista säätää vastaavia seuranta- ja tulosindikaattoreita.

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Ei vastauksia.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- o Se on tarkoituksenmukainen siinä määrin kuin nykyinenkin tarveperusatainen lainsäädäntö, mutta ei tuo siihen mitään uutta asiakkaiden näkökulmasta, erityisesti niillä ryhmillä, jotka tarvitsevat useita yhteen sovitettavia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita. Tarveharkintaisuutta olisi ollut syytä vähentää tässä yhteydessä. o Ongelmaksi saattaa muodostuamyös se, että erilaisille palvelujen tuottajille tulee sallia rekisteröinnin perusteella (ei-syrjivä?) pääsy palveluita tarjoamaan, mutta toisaalta maakunnan pitäisi karsia päällekkäisyyttä. On vaikea sanoa, miten nämä tavoitteet sovitetaan yhteen, kun yhteen sovitetut palvelukokonaisuudet tarkoittavat myös pyrkimystä muodostaa palvelujärjestelmä sellaiseksi, ettei maakunnassa ole kustannuksia perusteettomasti lisääviä päällekkäisiä palveluja.

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa.

Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

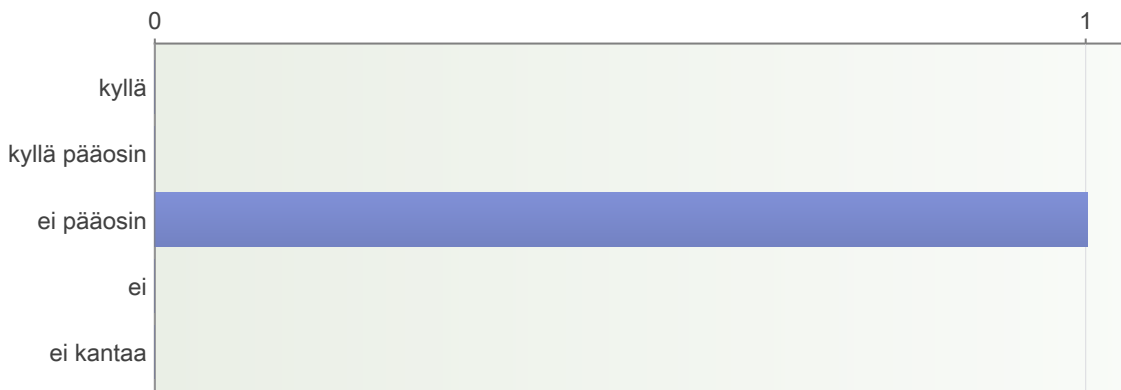

Avoimet vastaukset: kyllä

- Sitovuus on perusteltua, mutta sisältö osin ongelmallinen, ks. seuraava kohta.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Vastaajien määrä: 1

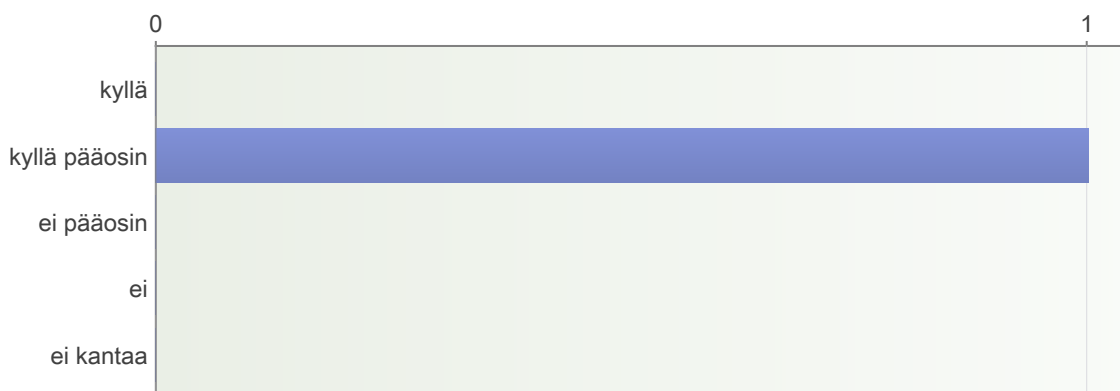

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- o Asiakaslähtöisyyden näkökulmasta sisältö osin ongelmallinen, koska maakuntien pitäisi olla selvillä myös tarveharkintaisten palvelujen ”objektiivisesta” tarpeesta. ”Tämän mukaisesti maakuntien on sovittava miten kaikilla yhteistyöalueen asukkailla ja muilla asiakkaila on asuin- tai olinpaikasta riippumatta mahdollisuus saada sosiaali- ja terveyspalvelut objektiivisen tarpeen edellyttämällä tavalla integroituina kokonaisuuksina.” o Tätä määrittelyä ei ole osattu tehdä toistaiseksi sen enempää sosiaali- ja terveysministeriössä kuin kunnissakaan. Häviöjä on monia palveluja tarvitseva asiakas, koska maakunnilla ei ole ainakaan yhtään kuntia parempia edellytyksiä määritellä integraatiota tai sen toteutustapaa.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- o Pääosin kyllä, mutta sosiaali- ja terveysministeriön ohjausyksikön rooli jää hämäräksi. Kun kyse on strategisesta ohjauksesta, se ei voine olla erityisen yksityiskohtaista. o Maakuntien pitäisi ohjata toimintaansa ja palvelujen tuottamista ICT-keskuksen tuottamalla tiedolla. Myös rahoitusohjaukseen sisältyy terveyden ja hyvinvoinnin kannalta sekä painotuksia että seurantaindikaattoreita. Kun vielä VNK:n valvontayksikkö paimentaa maakuntia, pitää kysyä, mistä asioista ohjausyksikkö maakuntien kanssa keskustelee ja sopii vielä tämän kaiken jälkeen? o Palataanko 20 vuoden takaisin yksityiskohtaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisiin suunnitelmiin?

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Ei vastauksia.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

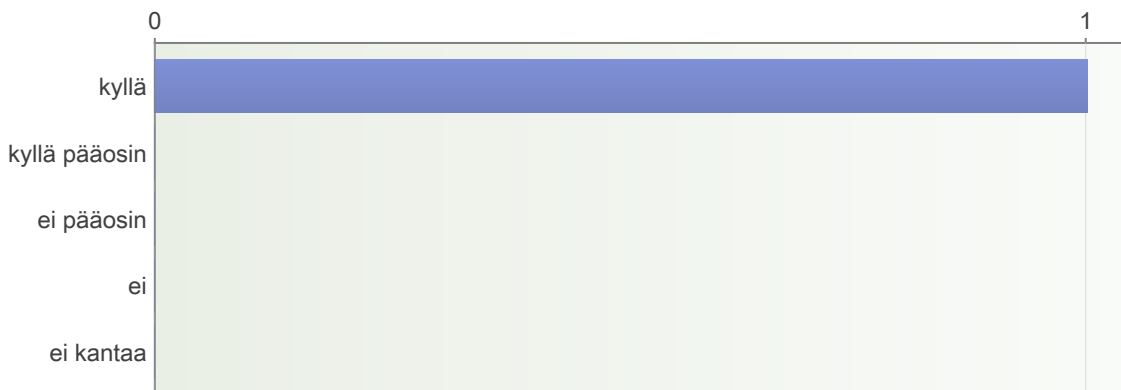
Ei vastauksia.

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

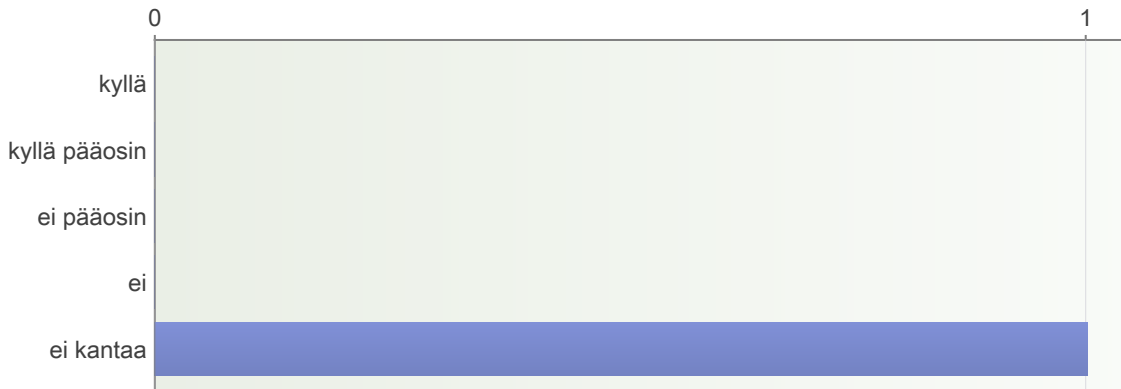
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidättekö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

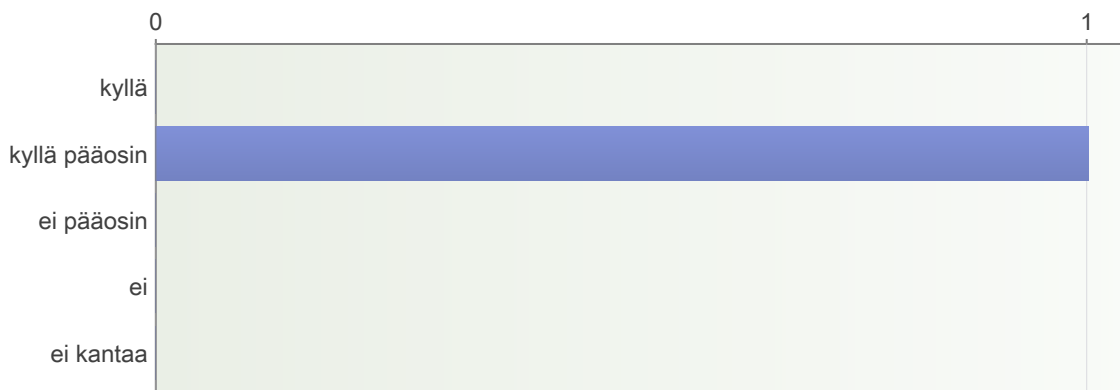
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Vastaajien määrä: 1

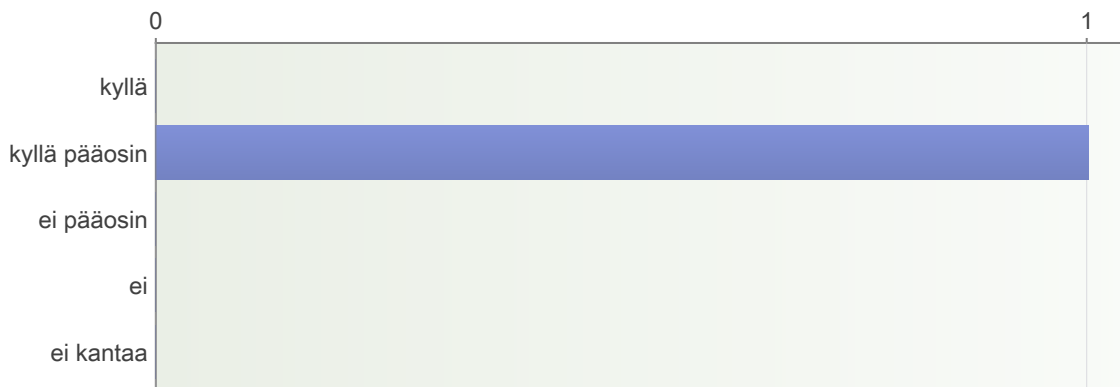

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- o Kyllä pääosin niissä maakunnissa, joiden väestöpohja ja kantokyky ylipäättään mahdollistavat maakuntavetoisen sosiaali- ja terveydenhuollon. o Ongelmaksi tulee kaikissa maakunnissa asiakasmaksujen taso: ne ovat jo nyt eurooppalaisessa vertailussa huippuluokkaa, eikä talouden kireys kannusta maakuntia luopumaan maksuista niissäkään tapauksissa, joissa laki antaa siihen mahdollisuuden asiakkaiden vähävaraisuuden perusteella. Tämä johtaa toimeentulotukimenojen kasvuun.

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1

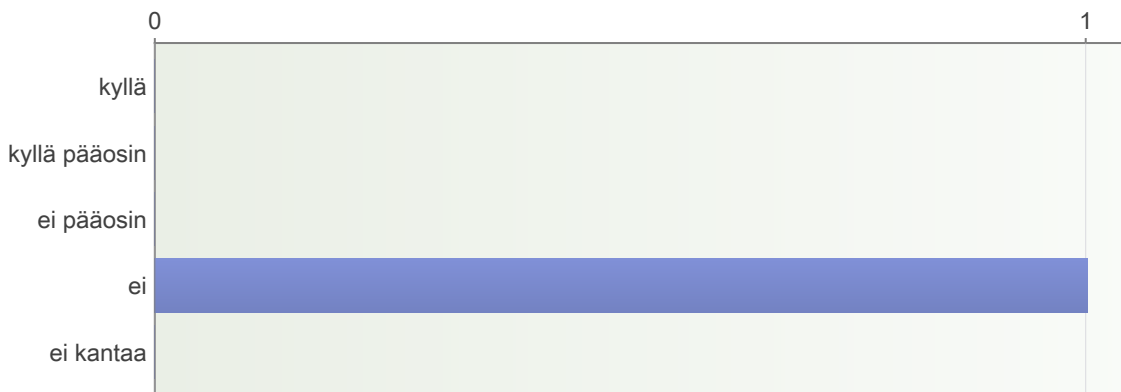

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Pohjana on nykyinen VOS-hinnoittelu, ja sillä on hyvä lähteä liikkeelle. HYTE-kerroin pitäisi sisältyä korvamerkittynä jo uudistuksen alkuvaiheessa (vuodelle 2019) HYTE-kerroin voisi olla tuntuvasti suurempi (2 %-yksikköä), jos ajatellaan, että sillä on todellista merkitystä hyvinvoinnin ja terveyden maakunnallisessa edistämässä. Kunnista tämän alan osajat ja rahoitus uhkaavat loppua uudistuksen voimaantulon jälkeen.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

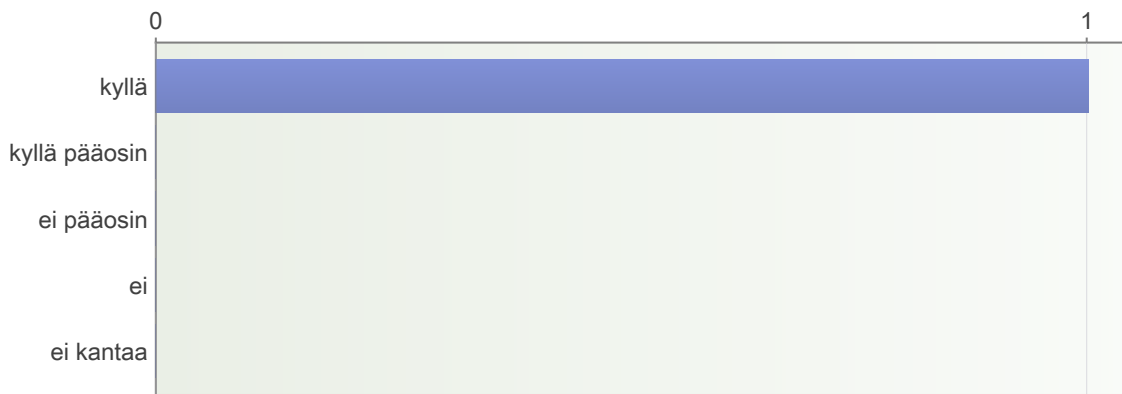
- Ei ole, koska tässä ajassa valtion ICT-keskus tai muu tiedontuotanto ei ole sellaisessa valmiudessa, että maakuntien ulkoinen tai niiden sisäinen ohjaus olisi tietoperustaisesti mahdollista. Ajudutaan sote-talouden kiristämiseen ilman, että tarveperustaisuudesta, sen syistä tai vaihtelusta olisi mitään luotettavaa tietoa olemassa.

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

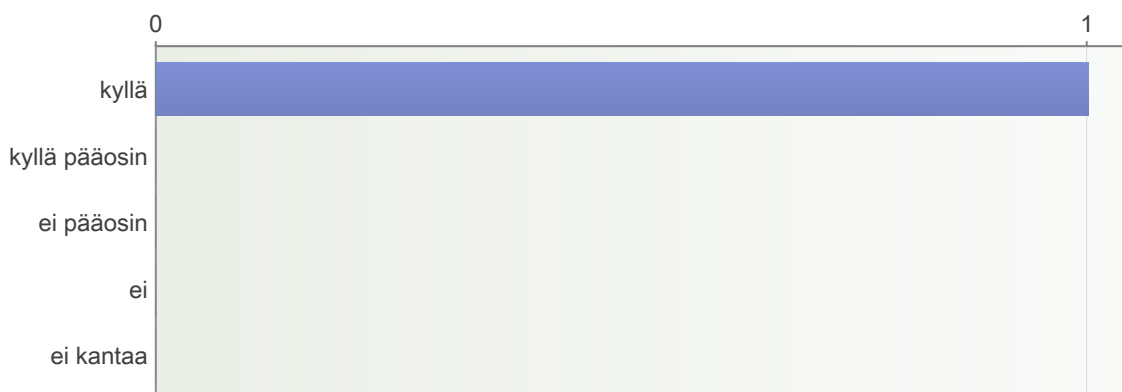
Avoimet vastaukset: kyllä

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

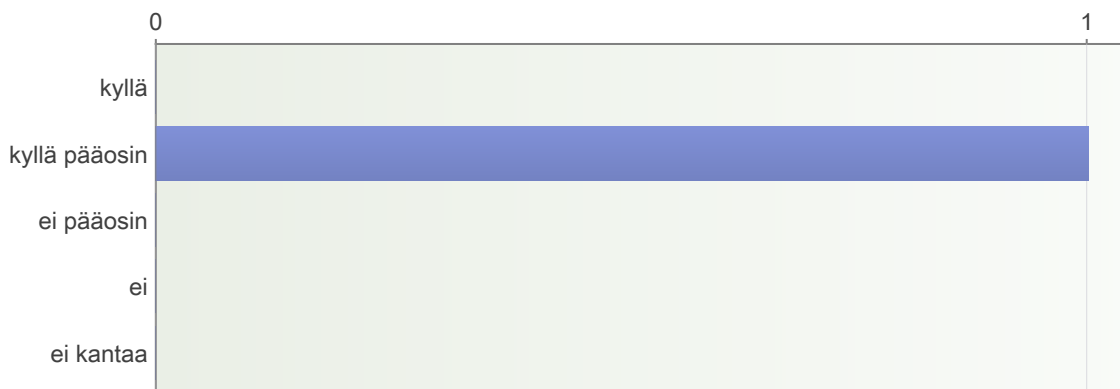
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Pääosin kyllä nykytiedon valossa, mutta HYTE-kertoimen pitäisi olla suurempi (2 %) ja tulla voimaan samaan aikaan kuin koko uudistus.

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidättekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Erittäin vaikea ennakoida, riippuu siitä,
 - miten hyvin maakunnat osaavat toteuttaa hankinnat
 - miten järjestäytyneesti kuntapalvelujen yhtiöitys sujuu
 - miten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen käytännössä onnistuu
 - kuinka onnistuneesti sote-menojen kasvua hillitään tinkimättä uudistuksen perustavoitteesta (hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen)
 - minkälaisia sisältöjä maakuntien palvelulupaus ja -strategia saavat
 - mikä on suunnitteilla olevan substanssilainsäädännön (päihdehuoltolaki ja mielenterveyslaki) sisältö asiakkaiden palveluoikeuksien kannalta
 - minkälaiseksi valinnanvapauslainsäädäntö tullaan säätämään ja
 - miten väestön sosiaalinen hyvinvointi ja kansanterveys muista syistä kehittyi, kun samalla valmistellaan alkoholin kokonaiskulutusta tuntuvasti lisäävää alkoholilain kokonaisuudistusta.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Vastaajien määrä: 1

- Kaikilla maakunnilla ei väestö- ja elinkeinorakenteensa tai pienen väestöpohjansa vuoksi ole riittäviä taloudellisia edellytyksiä suoriutua lakisääteisistä velvoitteista. Tätä asiaa eivät aika tai lainanottomahdollisuus ei korjaa. Näiden maakuntien asukkaiden (toimivan sosiaali- ja terveydenhuollon) kannalta olisi toivottavaa, että maakuntajakolain 10 §:ää käytettäisiin tarpeen mukaan, mutta tarmokkaasti.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Ei vastauksia.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.